

Onderwijs, beroepspraktijkvorming en examinering in het buitenland

*Een publicatie van het Servicepunt examinering mbo
gevalideerd door het ministerie van OCW
Juli 2016*

1. Aanleiding

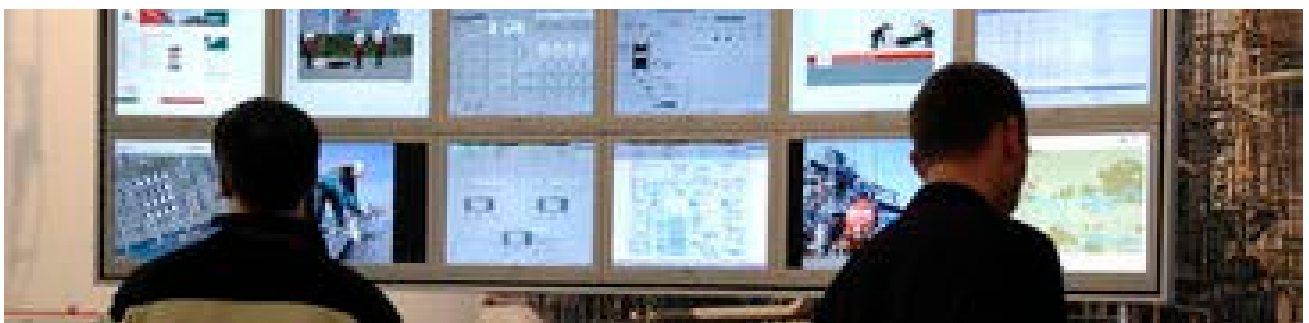
Als onderwijs in het buitenland wordt verzorgd, een student zijn beroepspraktijkvorming (bpv) in het buitenland heeft uitgevoerd en/of examens worden afgenomen in het buitenland, zijn op die onderdelen de wetten van toepassing die in dat land gelden. De Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) heeft, net als alle andere Nederlandse wetten¹, een territoriale werking. Dit betekent dat de werking van de wet beperkt is tot het grondgebied van het Europese deel van Nederland.

In de praktijk blijkt dat er mbo-instellingen zijn die delen van de examinering of de bpv laten plaatsvinden in het buitenland. Er bestaat onduidelijkheid over wat hierin wel en niet mag. In dit document wordt daarop ingegaan.

2. Doel

Onderwijs, maar ook bpv en examinering kunnen niet zonder meer plaatsvinden in het buitenland. Indien de mbo-instelling mogelijkheden biedt voor onderwijs, bpv en examinering in het buitenland, moet helder zijn op welke wijze zij - in dat geval - werk maakt van kwaliteitsborging en hoe zij zorgt voor een juiste verantwoording.

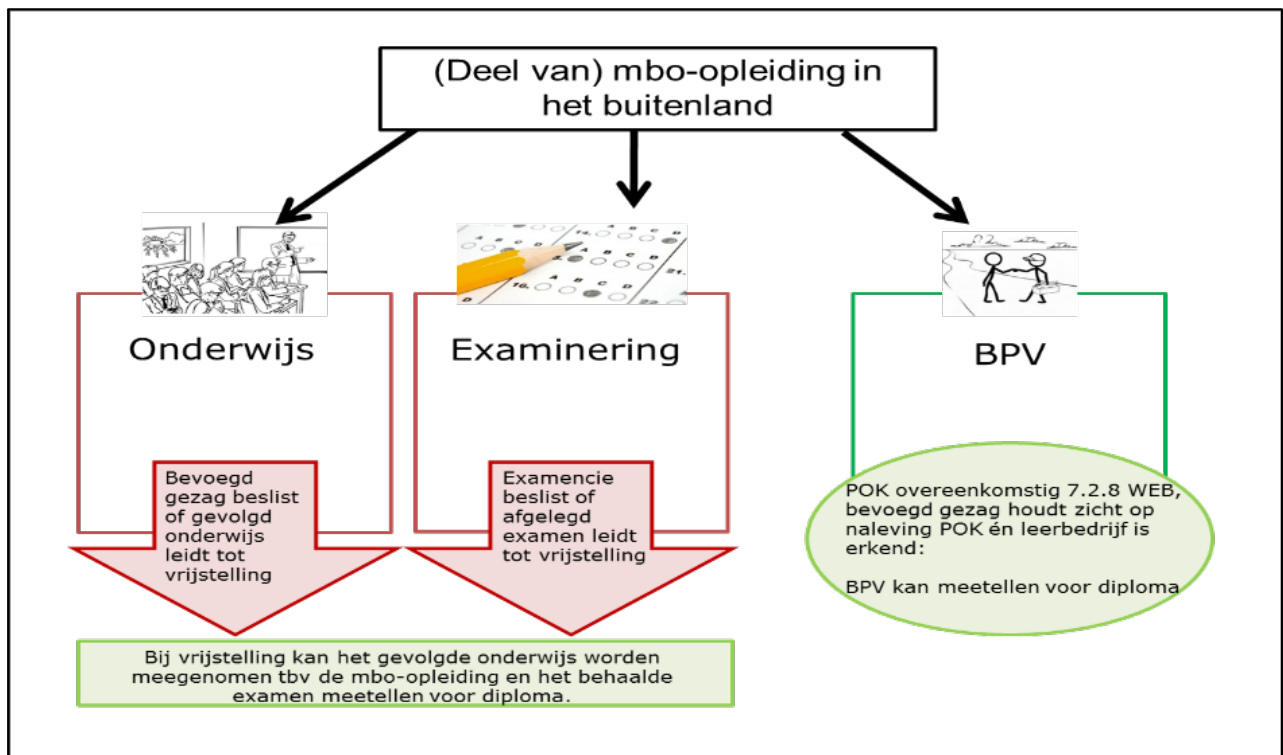
Deze publicatie beschrijft welke mogelijkheden mbo-instellingen hebben in deze context. Gevolgd onderwijs, een afgelegd instellingsexamen of een voltooide bpv in het buitenland kan niet zonder meer worden meegenomen ten behoeve van een mbo-opleiding of meetellen voor het behalen van een mbo-diploma.

¹ Niet zijnde rijks wetten. De WEB BES is een andere wet, dan de WEB. Een examen gemaakt op een van de BES-eilanden is geen examen op grond van de WEB. Enkel via de vrijstellingsprocedure zal dit examen kunnen meetellen voor een diploma.

3. De hoofdlijn

Onderstaande afbeelding geeft schematisch weer in welke gevallen gevolgd onderwijs, een voltooide bpv of een afgelegd examen in het buitenland kan worden betrokken bij de mbo-opleiding of kan meetellen voor het behalen van een mbo-diploma. Een toelichting op de onderscheiden categorieën wordt in de rest van de publicatie toegelicht.

Figuur 1: de hoofdlijnen van de uitwerking in drie categorieën

4. De hoofdlijnen per categorie

a. Beroepspraktijkvorming in het buitenland

Anders dan voor het onderwijs en de examinering legt een mbo-instelling de inhoud van de bpv vast in de praktijkovereenkomst (pok). De WEB kent over de inhoud van de bpv geen bepalingen, maar stelt wel een aantal voorwaarden zoals dat de bpv moet gaan over een deel van de kwalificatie. Bpv in het buitenland is alleen mogelijk als de mbo-instelling ervoor zorgdraagt dat de bpv voldoet aan de eisen die in het Europese deel van Nederland gelden.

De mbo-instelling moet er dan voor zorgen dat ze goede afspraken maakt met het erkende leerbedrijf en de student. Deze afspraken moeten in ieder geval voldoen aan de voorwaarden zoals die worden genoemd in artikel 7.2.8 van de WEB. De mbo-instelling

ziet erop toe dat het leerbedrijf en de student die afspraken nakomen.

Artikel 7.2.8 van de WEB vermeldt in deze context en kort samengevat de volgende randvoorwaarden:

- De bpv wordt verzorgd op basis van een overeenkomst, ondertekend door de instelling, student en het leerbedrijf, waarin ten minste bepalingen zijn opgenomen over de praktische uitvoering (art. 7.2.8, tweede lid).
- Het bedrijf dat de bpv verzorgt, zorgt ook voor begeleiding van de studenten binnen het bedrijf.
- Het bevoegd gezag beoordeelt of de mbo-student het in art. 7.2.8, tweede lid, onder c, bedoelde deel van de kwalificatie² heeft behaald en betreft hierbij het oordeel van het bedrijf. Vanaf 1 augustus 2016 geldt dat ook voor de keuzedelen.

Als het erkende leerbedrijf in het buitenland of de student in het buitenland de afspraken in de pok niet naleven, kan en moet de mbo-instelling de bedrijven of studenten daarop aanspreken. De Nederlandse overheid, die geen rechtsmacht heeft in het buitenland, is hierin geen partij. Indien de bpv niet overeenkomstig de eisen die in het Europese deel van Nederland gelden, kan de bpv niet meetellen voor de diplomering.

b. Onderwijs in het buitenland

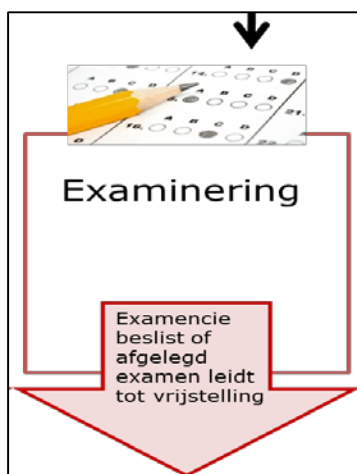

Een mbo-instelling kan geen onderwijs, zoals bedoeld en voorgeschreven in de WEB, verzorgen in het buitenland, omdat de WEB een Nederlandse wet met territoriale werking is. Dit betekent dat de WEB niet geldt voor onderwijs dat wordt verzorgd in het buitenland.

Als de mbo-student onderwijs dat hij heeft gevolgd aan een buitenlandse onderwijsinstelling wil betrekken bij een Nederlandse mbo-opleiding, dan zal het bevoegd gezag van de mbo-instelling in Nederland eerst moeten beslissen of het gevolgde onderwijs (of een deel ervan) aanleiding is om een vrijstelling te verlenen voor het onderwijs.

Alleen als het bevoegd gezag beslist dat het onderwijs dat in het buitenland is gevolgd recht geeft op een vrijstelling voor het onderwijs, kan dit onderwijs dus worden betrokken bij de mbo-opleiding.

c. Examinering in het buitenland

Omdat de Nederlandse wet- en regelgeving territoriale werking heeft, kunnen examens die op grond van deze wet- en regelgeving worden afgenomen niet in het buitenland plaatsvinden.

Als een student de resultaten van examens die behaald zijn in het buitenland wil laten meetellen voor het behalen van een mbo-diploma, moet de examencommissie van de mbo-instelling in Nederland eerst nagaan of het afgelegde examen een vrijstelling oplevert. De examencommissie moet zich ervan vergewissen dat het examen voldoet aan de eisen van het kwalificatiedossier en aan de eisen van de wet- en regelgeving die van toepassing is. De inhoud en afnamecondities van het examen bij een buitenlandse instelling moeten daarmee ook in overeenstemming zijn.

² Dat deel van de kwalificatie dat de deelnemer tijdens de beroepspraktijkvorming dient te behalen, en de beoordeling ervan.

De examencommissie moet dus, ook in het geval van examinering in het buitenland, nagaan of het desbetreffende examen daadwerkelijk op de juiste wijze en onder de juiste condities is afgenomen. Het is onvoldoende als een mbo-instelling alleen afspraken maakt met het bedrijf of de instelling waar het examen wordt afgenomen. De examencommissie is uiteindelijk verantwoordelijk voor het examen dat een vrijstelling oplevert, zowel qua inhoud als condities waaronder het is afgenomen en dat het voldoet aan de eisen die de Nederlandse wet- en regelgeving aan het examen stelt. De examencommissie zal bij een inspectiebezoek moeten kunnen aantonen dat zij de plicht om zich daarvan te vergewissen op een goede manier heeft vormgegeven.